

15. 11. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Smíme znát platy a odměny úředníků? Co nyní vlastně (ne)řekl Ústavní soud

Tak si představte, paní Mullerová, že už nesmíme znát ani platy a odměny úředníků, posteskl si občanský pasivist a Josef Švejk. Mullerová jen spráskla ruce, ale vždyť to přece onehdá šlo - kamarádka, která i když je už na penzi, ale přesto volí Piráty, má internet v mobilu a vůbec myslí pokrokově, si žádala dle toho zákona 106/1999 Sb. o informace „o sto šest“. Celé dny se tím bavila, co teď chudák ženská, navíc bezdětná vdova, bude dělat...?

Jo,jo bejvávalo, paninko, ted' jim ta alotria a otravování ouřadů Ústavní soud zatrhł, a to jsou nějací panové, až z Brna, tomu mi prostý osoby nemůžeme rozumět... odvětil suše národní hrdina pan Josef Š.

Jak to s tím aktuálním omezením práva na informace vlastně je?

Ale nyní již vážněji. Můžeme ještě znát kolik bere ten který úředník či politik, anebo je to od listopadu 2017 kvůli nálezu ÚS zakázáno?

Před pomyslnou závorkou je třeba vypíchnout, že ÚS zde nic přímo nezakázal, Švejk strašil nebohou paninku celkem zbytečně.

ÚS jen dal informační věc „do richtiku“ a mj. stanovil, že před poskytnutím údajů o platu podle informačního zákona (tedy populární „stošestky“) je nutné vždy zvážit konkrétní okolnosti.

Ve stručnosti napsáno, ÚS především pravil, že zaměstnavatel (např. úřad) jako povinný subjekt podle info - zákona může odmítnout poskytnout žadateli informaci o platu zaměstnance, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky:

- účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;
- informace samotná se týká veřejného zájmu;
- žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídacího psa“;
- informace existuje a je dostupná.

Pozor, milí občanští aktivisté i pasivisté, právo na informace není absolutní, podtrhnul mj. ÚS. Dle jeho nového nálezu je nutné zjišťovat, v čem konkrétně spočívá veřejný zájem, a plnohodnotně zohledňovat také právo na ochranu soukromí a osobních údajů.

Zopakujme si - právo na informace je sice důležité, ale není to absolutní „mega-právo“, ničím neohraňované. Pakliže jeho výkon zasahuje např. do práva na ochranu soukromého života, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva řádně vážit a poměřovat. Jak pravil ÚS, je nutné zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná.

Kterak se s oblibou ptávají při zkouškách studentů učitelé veřejného práva - co je více, právo na informace či ochrana soukromí? Inu, pokud je student řádně připraven, tak odpoví, ani jedno - obě

jsou to práva ústavní, tedy té nejvyšší právní síly, která je nutno náležitě poměřovat.

Trefně se k věci vyjádřil politik, publicista a spoluautor uvedeného info-zákona Oldřich Kužilek: „Nález v zásadě nic nemění, ale zvyšuje riziko soudních sporů. Ústavní soud rozhodl, že sklenice není poloplná, ale poloprázdná.“

Závěr

Musíme tedy vyvrátit nepřesnost, která se objevuje, že od nynějška bude zakázáno poskytovat informaci o výši platu a odměn úředníků nebo dokonce politiků.

Ústavní soud jen přesně vymezil pravidla, za kterých se bude moci žádat, a to tak aby nedocházelo k pošlapávání ústavního práva na soukromí úředníků a dalších veřejných zaměstnanců. Je dobré si uvědomit, a teď řeknu něco patrně hodně nepopulárního, že i úředník je také člověk.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
právník a VŠ pedagog

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)